

DĖL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NAUJOS REDAKCIJOS TOBULINIMO

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Viešųjų pirkimų tarnybai
Kopija Lietuvos Respublikos Prezidentūrai

2016 m. lapkričio 30 d., Vilnius

Nacionalinė nevyriausybinių organizacijų koalicija kreipiasi į Jus teikdama pasiūlymus dėl Viešųjų pirkimų įstatymo naujos redakcijos projekto.

Nevyriausybinių organizacijų (NVO) sektoriaus atstovai savo darbu siekia visuomeninės naudos skirtingose sferose, tokiose kaip švietimo, socialinė, sveikatos, aplinkosaugos, kultūros ir kitose srityse. Norint paskatinti pilietinės visuomenės aktyvumą šalyje, visų pirma reikia pradėti nuo NVO stiprinimo, kadangi NVO a) pirmieji sutinka skirtingų poreikių asmenis ir padeda jiems save realizuoti; b) pirmieji tiesiogiai bendrauja su asmenimis, kuriems reikalinga pagalba; atkreipia visuomenės dėmesį į valstybei kylančius iššūkius ir priima sprendimus arčiau žmogaus – organizuoja veiklą, orientuotą į asmens poreikius. Būtent nuo šių organizacijų veiklos priklauso šalies demokratijos plėtros ir pilietinės visuomenės kūrimosi ateitis.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, jog valstybė negali išlaikyti (arba šelpti) visų nevyriausybinių organizacijų, todėl būtina ugdyti organizacijų, kurios siekia bendrojo gėrio, socialinio verslumo įgūdžius, kuriais pasinaudodama galėtų telkti finansus, išvengiant priklausomumo nuo trumpalaikių projektų ar gaunamos fragmentinės paramos veiklai. Viena iš sferų, kurią būtų galima perleisti visuomenės teikimui, yra viešosios naudos paslaugos, kaip pavyzdžiui socialinė priežiūra namuose, pavėžėjimai, vaikų ar jaunimo dienos centrai, švietimas ir neformalus ugdymas, informavimo ir konsultavimo veikla, psichologinės pagalbos teikimo ir kitos veiklos. Tai ne tik padėtų pasiekti užsibrėžtą Lietuvos tikslą 2020 m. valstybei/savivaldybėms bent 15 proc. paslaugų pirkti iš nevyriausybinių organizacijų.

Be to, NVO įtraukimas į viešųjų pirkimų procesą rezervuotų sutarčių tam tikrų paslaugų atveju užtikrintų Viešojo valdymo reformų programos įgyvendinimą ir rodiklių pasiekimą, perduodant dalį viešųjų paslaugų (ne mažiau 15 proc.) nevyriausybiniams organizacijoms, taip įgyvendinant Strategijos „Lietuva 2030“ bei „Nacionalinės Pažangos Programos 2020“ Tikslo 5.3. „Gerinti paslaugų kokybę ir didinti jų prieinamumą visuomenei“ Uždavinį 5.3.1. „Gerinti paslaugų kokybę taikant subsidiarumo principą ir kuo aktyviau į tai įtraukiant visuomenę“.

Tarptautinės NVO, pritaikydamos užsienio partnerių patirtį bei optimizuodamos lėšas pasiekia geriausią rezultatą, todėl galėtų su savuoju *know-how* padėti įgyvendinti deinstitucionalizacijos procesą, vykdyti daugiau kokybiškų paslaugų, kurios būtų labiau orientuotą į asmenį. Tuo pačiu organizacijos, įtraukdamos savanorius į paslaugų teikimą, stiprintų pilietinę visuomenę šalyje.

Todėl, atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/24/ES, priimtą 2014 m. vasario 26 d. dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, kuria siekiama, jog:

(118) siekiant užtikrinti viešųjų paslaugų tęstinumą, šioje direktyvoje reikėtų numatyti, kad tam tikrų paslaugų sveikatos, socialinių ir kultūros paslaugų srityse pirkimo procedūrose galėtų dalyvauti tik organizacijos, kurių struktūra grindžiama darbuotojų nuosavybės teisėmis ar aktyviu darbuotojų dalyvavimu jų valdyme, ir esamos organizacijos, pavyzdžiui, kooperatyvai, kurie dalyvautų teikiant tas paslaugas galutiniams naudotojams. Ši nuostata taikoma tik tam tikroms sveikatos, socialinėms ir susijusioms paslaugoms, tam tikroms švietimo ir mokymo paslaugoms, bibliotekų, archyvų, muziejų ir kitoms kultūros paslaugoms, sporto paslaugoms ir privatiems namų ūkiams teikiamoms paslaugoms ir nėra skirta apimti jokių išimčių, kurios kitais atvejais yra numatytos šioje direktyvoje. Toms paslaugoms turėtų būti taikomas tik paprastesnis režimas;

ir vadovaujantis šioje direktyvoje numatytomis specialiujų pirkimų procedūromis:

20 straipsnis

Rezervuotos sutartys

- 1. Valstybės narės gali rezervuoti teisę dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose globojamoms darbo grupėms ir ekonominės veiklos vykdytojams, kurių pagrindinis tikslas — socialinė ir profesinė neįgaliųjų ar nepalankioje padėtyje esančių asmenų integracija, arba gali numatyti, kad tokios sutartys būtų vykdomos pagal globojamų darbo grupių užimtumo programas, su sąlyga, kad ne mažiau kaip 30 % tų grupių, ekonominės veiklos vykdytojų ar programų darbuotojų yra neįgalūs ar nepalankioje padėtyje esantys asmenys.*
- 2. Kvietime dalyvauti konkurse pateikiama nuoroda į šį straipsnį.*

SPECIALIOSIOS PIRKIMO PROCEDŪROS

I SKYRIUS

Socialinės ir kitos specialios paslaugos

74 straipsnis

Socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimo sutarčių skyrimas

XIV priede išvardytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų viešosios sutartys skiriamos šiame skyriuje nustatyta tvarka, kai sutarčių vertė yra lygi 4 straipsnio d punkte¹ nurodytai vertės ribai arba ją viršija.

¹ Ši direktyva taikoma pirkimams, kurių numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) yra lygi toliau nurodytoms vertės riboms arba didesnė už jas: d) 750 000 EUR – XIV priede išvardytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų viešojo paslaugų pirkimo sutarčių atveju.

77 straipsnis

Rezervuotos sutartys tam tikrų paslaugų atveju

1. Valstybės narės gali numatyti, kad perkančiosios organizacijos gali rezervuoti teisę organizacijoms dalyvauti viešųjų sutarčių skyrimo procedūrose tik tų 74 straipsnyje nurodytų sveikatos, socialinių ir kultūros paslaugų atveju, kurių BVPŽ kodai yra:

- 75121000-0 (švietimo paslaugos);
- 75122000-7 (sveikatos priežiūros paslaugos);
- 75123000-4 (būsto paslaugos);
- 79622000-0 (namų ūkio pagalbinių darbininkų parūpinimo paslaugos);
- 79624000-4 (slaugos personalo parūpinimo paslaugos);
- 79625000-1 (medicinos personalo parūpinimo paslaugos);
- 80110000-8 (ikimokyklinio ugdymo paslaugos);
- 80300000-7 (aukštojo mokslo paslaugos);
- 80420000-4 (E. mokymosi paslaugos);
- 80430000-7 (universitetinio suaugusiųjų švietimo paslaugos);
- 80511000-9 (darbuotojų mokymo paslaugos);
- 80520000-5 (mokomosios priemonės);
- 80590000-6 (mokymo paslaugos)
- nuo 85000000-9 (sveikatos priežiūros ir socialinio darbo paslaugos) iki 85323000-9 (bendruomenės sveikatos priežiūros paslaugos);
- 92500000-6 (bibliotekų, archyvų, muziejų ir kitos kultūrinės paslaugos);
- 92600000-7 (sportinės paslaugos);
- 98133000-4 (narystės organizacijų teikiamos paslaugos);
- 98133110-8² (jaunimo asociacijų teikiamos paslaugos);

2. 1 dalyje nurodyta organizacija turi atitikti visas šias sąlygas:

- a) jos tikslas yra vykdyti viešųjų paslaugų misiją, susijusią su 1 dalyje nurodytų paslaugų teikimu;
- b) pelnas reinvestuojamas siekiant organizacijos tikslo. Kai pelnas yra paskirstomas ar perskirstomas, tai turėtų būti daroma atsižvelgiant į dalyvavimo veiksnius;
- c) sutartį vykdančios organizacijos valdymo ar nuosavybės teisių struktūra grindžiama darbuotojų nuosavybės teisių ar dalyvavimo principais arba reikalaujama aktyvaus darbuotojų, naudotojų ar suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir
- d) organizacijai per paskutinius trejus metus atitinkama perkančioji organizacija nėra skyrusi atitinkamų paslaugų pirkimo sutarties pagal šį straipsnį.

3. Maksimali sutarties trukmė yra ne daugiau nei treji metai.

4. Kvietime dalyvauti konkurse daroma nuoroda į šį straipsnį.

² BVŽP 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7: Kitos bendruomenės, socialinės ir asmeninės aptarnavimo paslaugos, įskaitant profesinių organizacijų, politinių organizacijų, jaunimo asociacijų ir kitų narystės organizacijų teikiamas paslaugas

Parengtame Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekte, vadovaujanti direktyvos 77 straipsniu, 23 straipsnį išdėstyti taip:

23 straipsnis. Rezervuota teisė dalyvauti pirkimuose

1. Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose gali nustatyti sąlygas, sudarančias galimybę pirkimuose dalyvauti tik tokį statusą turintiems tiekėjams:

1) socialinei įmonei, **jei ji atitinka direktyvos 77 straipsnio 2 punkte nustatytas sąlygas;**

2) **nevyriausybinei organizacijai, kaip ją apibrėžia LR nevyriausybinių organizacijų įstatymas;**

3) neįgaliųjų socialinei įmonei, **jei ji atitinka direktyvos 77 straipsnio 2 punkte nustatytas sąlygas;**

4) tiekėjui, kuriame nuteistųjų, atliekančių arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes, dirba daugiau kaip 50 procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus, **jei jis atitinka direktyvos 77 straipsnio 2 punkte nustatytas sąlygas;**

5) tiekėjui, kurio dalyviai yra sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose darbo terapijos pagrindais dirba ne mažiau kaip 50 procentų pacientų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus, **jei ji atitinka direktyvos 77 straipsnio 2 punkte nustatytas sąlygas;**

6) tiekėjui, kurio darbuotojai dalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, nustatytose Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte, jeigu ne mažiau kaip 50 procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus yra darbo rinkoje papildomai remiami asmenys, **jei ji atitinka direktyvos 77 straipsnio 2 punkte nustatytas sąlygas;**

2. Perkančioji organizacija, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybes prie tarptautinių organizacijų, konsulines įstaigas ir specialiąsias misijas, taip pat kitas perkančiąsias organizacijas, kurios užsienyje įsigyja prekių, paslaugų ar darbų, skirtų užsienyje esantiems jų padaliniams, kariniams atstovams ar specialiesiems atašė, atlikdama supaprastintus pirkimus, ne mažiau kaip ~~2 procentus~~ **10 procentų** visų per kalendorinius metus atliktų ~~supaprastintų~~ pirkimų vertės pirkimų privalo rezervuoti šiame straipsnyje nurodytiems tiekėjams, išskyrus atvejus, kai šie tiekėjai perkančiajai organizacijai reikiamų prekių negamina, paslaugų neteikia ar darbų neatlieka.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti tiekėjai savo gaminamų prekių, teikiamų paslaugų ar atliekamų darbų sąrašus nuolat skelbia Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje.

4. Pirkimo dokumentuose, įskaitant skelbimą apie pirkimą ar išankstinį informacinį skelbimą, turi būti nuoroda į rezervuotus pirkimus ir reikalavimas pagrįsti, kad tiekėjas atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus (pateikiamas ~~kompetentingos institucijos išduotas dokumentas ar~~ tiekėjo patvirtinta deklaracija). ~~Šio straipsnio 1 dalies 3–5 punktuose nurodytų tiekėjų atitinkamai tikslinei grupei priklausančių darbuotojų dalis nuo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus apskaičiuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.~~ Pirkimo dokumentuose ir pirkimo sutartyje taip pat nustatoma sąlyga tiekėjui visą dalyvavimo pirkime ir pirkimo sutarties vykdymo laikotarpį atitikti šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

5. Tiekėjas, dalyvaujantis rezervuotuose pirkimuose, pirkimo sutarčiai įvykdyti kaip subtiekęs gali pasitelkti tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytą statusą turinčius tiekėjus.

Nacionalinės NVO koalicijos³ vardu,

Martinus Žaltauskas

Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centro direktorius

NACIONALINĖS NVO KOALICIJOS NARIAI

1. Lietuvos jaunimo organizacijų Taryba
2. Aplinkosaugos koalicija
3. Lietuvos neįgaliųjų forumas
4. Lietuvos moterų lobistinė organizacija
5. Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga
6. Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų Tinklas
7. Nacionalinė vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma
8. NVO vaikams konfederacija
9. Žmogaus teisių organizacijų koalicija
10. Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba
11. Lietuvos vartotojų organizacijų aljansas
12. Lietuvos meno kūrėjų asociacija
13. Nacionalinė švietimo organizacijų koalicija
14. Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centras (koalicijos koordinadorius)

---

³ 2014 m. spalio mėn. 16 d. didžiausios Lietuvoje veikiančios skėtinės nevyriausybines organizacijos (toliau - NVO), vienijančios įvairiose viešosios politikos srityse veikiančias NVO, pasirašė asociacijos sutartį, pagal kurią įsipareigojo veikti kartu stiprinant nevyriausybinių sektorių, plėtojant pilietinę visuomenę bei įgyvendinant Lietuvos Respublikos Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą. Asociacijos sutartį pasirašė 14 skėtinių įvairiose srityse Lietuvoje veikiančių NVO, kurios vienija per 1500 nevyriausybinių organizacijų ir kurių veikloje narystės pagrindu dalyvauja daugiau kaip 500 tūkstančių šalies gyventojų. Daugiau informacijos apie koaliciją: <http://www.3sektorius.lt/nisc/nacionaline-nvo-koalicija/koalicijos-nariai/>

KOALICIJOS NARIAI

LIETUVOS JAUNIMO
ORGANIZACIJŲ TARYBA

Lietuvos
aplinkosauginių nevyriausybinių
organizacijų koalicija

nvo
vaikams
konfederacija

LNF
LIETUVOS
NEIGALIŲJŲ
FORUMAS

LIETUVOS MOTERŲ
LOBISTINĖ
ORGANIZACIJA

Nacionalinė
Nevyriausybinių
Vystomojo
Bendradarbiavimo
Organizacijų
Platforma

LVBOS
Lietuvos vietos bendruomenių organizacijų sąjunga

ŽTOK
ŽMOGAUS
TEISIŲ
ORGANIZACIJŲ
KOALICIJA

NACIONALINIS SKURDO MAŽINIMO
ORGANIZACIJŲ TINKLAS

PRISIJUNK PRIE SKURDO MAŽINIMO INICIATYVŲ LIETUVOJE

LIETUVOS PACIENTŲ
ORGANIZACIJŲ
ATSTOVŲ TARYBA

LVOA

LIETUVOS VARTOTOJŲ
ORGANIZACIJŲ
ALJANSAS

LMAKA
Lietuvos meno kūrėjų asociacija

Švietimo NVO koalicija

NEVYRIAUSYBINIŲ
ORGANIZACIJŲ
INFORMACIJOS IR
PARAMOS CENTRAS

Labdaros ir paramos fondas "Nevyriausybinių organizacijų informacijos ir paramos centras"

tel.: +370 678 13713 Odminių g. 12, LT-01122 Vilnius www.3sektorius.lt info@nisc.lt
Įmonės kodas 192013926 # a/s LT36 7044 0600 0109 6326, AB SEB bankas, b/k 70440